

Roditelji i djeca

u biblijskoj duhovnosti (1)

p. Niko Bilić, SJ

amdg.eu

ברכי נפשי את יהוה

barahi nafši et Adonaj (Ps 103)

melodija: donje note

Musical notation for the first line of the song. The key signature is A major (no sharps or flats). The time signature is common time (4/4). The melody consists of quarter notes and eighth notes. The notes are labeled with letters above the staff: E, H⁷, and Cism. The lyrics below the staff are: [ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj,].

[ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj,]

Musical notation for the second line of the song. The key signature is A major (no sharps or flats). The time signature is common time (4/4). The melody consists of quarter notes and eighth notes. The notes are labeled with letters above the staff: A, Fism, H7, and E. The lyrics below the staff are: ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj!].

ba - ra - hi naf - ši et A - do - naj!]]

Blagoslavljaj, dušo moja,

Blagoslavljaj Gospodina!

Naša djeca

- *Koliko poznajem svoje dijete?*
- *Kako se međusobno skrivamo u našoj obitelji?*
- *Kada nam je Bog važan u obitelji?*
- *U čemu smo kao roditelji složni?*

Tko si ti, sine moj!
(Post 27,18)

Turbulentno djetinjstvo Ezava i Jakova
(Post 25-28)

Sukob otpočetka

- **O tac Izak, pravi baštinik Abrahamov**
- **Majka Aramejka, Rebeka (Post 25,20)**
- **Moli za nju jer nemaju djece (21), uslišan**
- **Već u majčinoj utrobi svađa (22)**
- **Majka Rebeka traži Božji savjet (23): “dva svijeta – mlađi će služiti starijemu”**
- **Kod rođenja Jakov “Hvatač pete”**

Očeva karijera

- Bogat u tuđoj zemlji (Post 26)
 - Dvaput Božja objava
 - Zatajio ženu
- Sine moj (27,1)!
 - *Njegov sin Ezav* (27,5.17)
 - Lovac, napolju (25,27) – otac voli divljač
 - Oženio se (26,34; 28,9) protiv volje roditelja
 - *Njezin sin Jakov* (27,6.25)
 - U šatoru (25,27), kuha (29)

Blagoslov na prijevaru

- Jakov kupuje prvenstvo (Post 25,33)
 - Roditelji po strani
- Otac Ezavu: “Pripravi mi slastan zalogaj kakav volim”
 - Slabi vid (27,1) – smrt? (4)
- Majka “prisluškuje” 2x
- “Poslušaj moj glas” (27,8.13.43)
- Niječe identitet sina
 - Odijeva Jakova,
Ezavova odjeća kod nje (27,15)

Razlaz

- Jakov niječe sebe pred ocem (19), poziva se na Boga (27,20)
- blagoslov (27,23.27; 28,1): uzrok neprijateljstva
 - Čim otac umre, “ubit ču brata” (27,41)
- Majka nudi utočište kod svojih (27,45)
 - S mužem dogovara kao pripravu za brak (46)
- Otac šalje Jakova:
Svesilni neka te blagoslovi (28,3 usp. 35,11)

Što ćemo učiniti s dječakom?

(Suci 13,8)

**Skladno zajedništvo
Samsonovih roditelja**

Suci 13-16

Roditelji

- Pod Filistejskom silom (13,1)
- Žena prima objavu: dobit će sina (2)
 - Ona se treba čuvati, prema zakonu posvete (4)
 - Nasuprot: “zaludi muža!” (14,15; 16,5)
- Odmah javlja mužu
 - Božji plan za njihova sina
- Muž moli
 - Traži *pouku* za sina (13,8), koji je njegov *mišpat*, njegovo djelo
- Zajedno pred anđelom (20), prinose žrtvu (23)
 - Nasuprot Delili: Povjeri mi se (16,6.10)

Put u samostalnost

- Roditelji svjesni Božjega plana
 - Majka daje ime (Suci 13,24)
 - Blagoslovljen, Duh Božji ga pokreće
- Govori roditeljima o zaljubljenosti:
“u mojim je očima prava” (14,3)
- Roditelji zajedno izriču negativan sud
- Ipak idu sa sinom
 - Otac prisutan na svadbenoj gozbi
- I roditeljima donosi med (14,9)
- Nakon svađe vraća se u očinsku kuću (19)

Suprotno Božjem planu

- Taji od roditelja: svladao lava (14,6), našao med (9)
- Ni njima nije odao zagonetku (16)
- Lanac osvećivanja:
Kako oni meni, tako ja njima
 - Umjesto početka spasenja novi napad (15,9)
 - Kako je roditeljima?
 - Samson s tri žene,
Delili bez skrupule laže

“Obraćenje”

- Molitva u žedi (15,18) – kao otac (13,8)
- Priznaje identitet: nazirej od majčine utrobe (16,17)
- Traži pomoći, zna se osloniti na drugoga (16,26)
- Dan smrti: roditeljska dobra slutnja
 - Gospodine יהוה (16,28)
 - Snaga od Boga
 - Spreman dati život
- Uzdrmao temelje neprijateljske zgrade
 - Započeo spasenje
- Braća ga pokopala uz oca

Roditelji i djeca

u biblijskoj duhovnosti (2)

Dodi, Isuse naš

Musical notation for the song Dodi, Isuse naš. The music is in 3/4 time, key of E major (three sharps). The lyrics are: Do - di, I - su - se, do - di! Do - di, I - su - se naš!. The notes are quarter and eighth notes on a staff.

E Fism A H Cism H E

Do - di, I - su - se, do - di! Do - di, I - su - se naš!

Naša djeca

- *U čemu ne razumijem svoje dijete?*
- *Koliko je Isus važan za život naše djece?*
- *Kada smo osjetili da ne možemo sami?*

Kako pronaći svoje dijete

Dvanaestogodišnji Isus u hramu
Lk 2,39-52

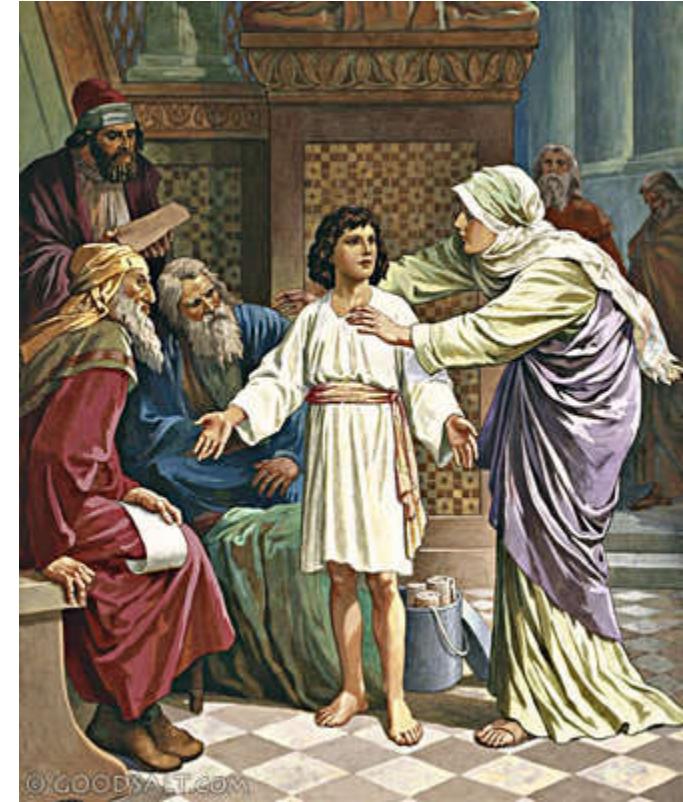
Kriza svete obitelji

- Smirenje nakon povratka iz tuđine
- Josip i Marija omogućuju da dječak raste (Lk 2,40.52)
- Redovito hodočaste za Pashu (41)
 - Sveta rutina, sve uobičajeno (42)
- Bez znanja roditelja ostaje (43)
- Traže ga, nakon dana hoda (44)
- Vraćaju se u sveti grad (45)
- Našli ga trećeg dana! (46)

Osjetljiv, otvoren razgovor

- Vide svoje dijete među učiteljima: sluša, pita (Lk 2,46)
 - Ljudi se dive njegovu razumijevanju i odgovorima (47)
- Zaprepašteni roditelji (48)
- Majka uspostavlja kontakt
 - Dijete!
 - Zašto si tako postupio s nama
 - U bolima smo te tražili, *otac* i ja
- Dječak odgovara protupitanjem (49)
 - Biti mi je... = Očeva volja
 - u *Očevim* prostorima, na njegovu terenu

Riječi ⇔ postupak

- Nerazumijevanje – riječi (Lk 2,50)
- Postupak: ide s njima (51)
- Podložan, pokoran
- Majka čuva u srcu

Kći bez života

Isus uskrisuje kćer
nadstojnika sinagoge

Mt 9,18-26; Mk 5,21-43; Lk 8,40-56

Očeva inicijativa

- Predstojnik mjestu Riječi i molitve
- Dolazi Gospodinu, pada ničice
 - Traži da dođe k njima, položi ruke na djevojčicu
- Djevojčica na samrti
 - Umrla (Mt)
 - 12 godina!
 - Isus prihvata bez riječi
- Samo vjeruj! Bit će spašena!

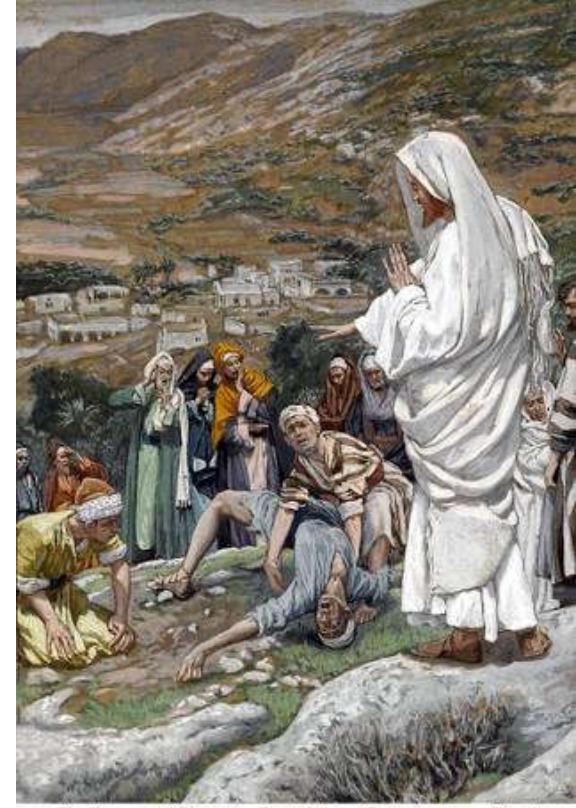

Doživljaj roditelja

- Nasamo uz tri odabrana
 - Isus proglašio smrt snom
- Vide kako je prima za ruku
- Čuju kako je poziva (Lk 8,54):
izvorni govor (Mk 5,41)
- Ona *ustaje* → Petrova metoda (Dj 9,40s)
- Nahranit će je – aktivna uloga roditelja
- Izvan sebe su, ali Isus nalaže šutnju (Mk 5,43; Lk 8,56)

Dugotrajna bespomoćnost roditelja

The Possessed Boy at the Foot of Mount Tabor by James Tissot.

Isus i sin s nejasnom dijagnozom

Mt 17,14-21; Mk 9,14-29; Lk 9,37-43

Otac u razgovoru s Gospodinom

- Odgovara na Isusovo pitanje o raspravi u mnoštvu
 - Doveo sina Isusu
 - Nemoć komunikacije
(nijemi i gluh duh Mk 9,25)
 - Dječak ne vlada svojim organizmom:
precizan, strašan nalaz
 - Učenici nemoćni
- “Dovedite ga k meni!”
- Napadaj pred Isusom
 - Dječak pada na zemlju, valja se, pjeni

Anamneza

- Od djetinjstva
- Smrtno opasno
(upropastiti Mk 9,22; smrviti Lk 9,39)
- Iznenada (Lk 9,39)
- Nevjera?
 - Ako što možeš... (Mk 9,22)
 - Pomozi mojoj nevjeri! (24)
- Dvostruka molba
 - Za obitelj: imaj milosrđa s nama, pomozi nam!
 - Za vlastitu vjeru

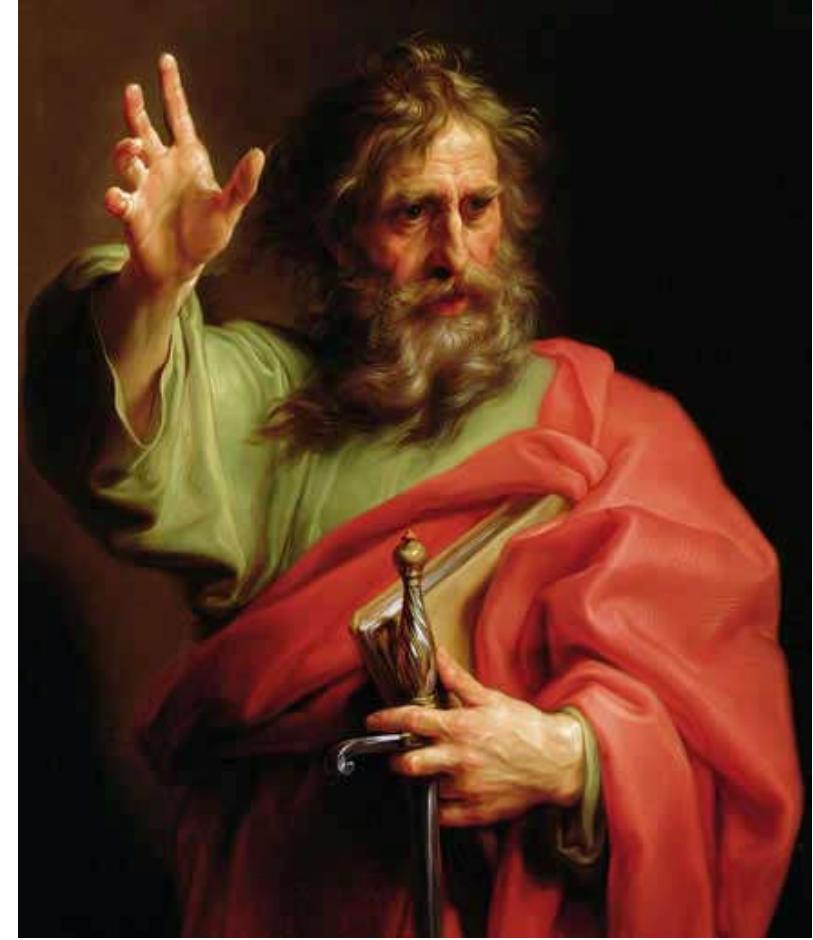

Otac – svjedok Kristove vlasti

- Zapovijedam ti: Odlazi i ne vraćaj se!
- “Kao mrtav” – “Umro je!”
- Uzima ga za ruku
- Dječak ustaje
 - Isus ga predaje ocu (Lk 9,42)
- Isus: Samo još molitva vrijedi (Mk 9,29)
- Otac u razgovoru s Isusom 8 redaka

Izravne zapovijedi apostola Pavla Ef 6,1-4; Kol

Zapovijed djeci

- **Poslušnost
u Gospodinu (Ef 6,1)**
 - Poslušnost u svemu (Kol 3,20)
 - Mila u Gospodinu (Kol 3,20)
- **Prva zapovijed s obećanjem (Ef 6,2)**
- **Poštuj, časti, proslavi – prihvati svu važnost svoga oca i svoje majke (Izl 20,12; Pnz 5,16)**
 - Sa svrhom: dobar i dug život

Zapovijed očevima

- **Negativno:** Ne srdite – ne dražite, ne izazivajte ljutnju, ne tjerajte u bijes (Ef 6,4)
- **Ne ogorčujte** (Kol 3,21)
 - Da ne ostane bez duhovne snage, bezvoljna
- **Pozitivno:** Odgajajte – othranjujte ih u pouci i uputi Gospodinovoj (Ef 6,4)

Dodi, Gospodine Isuse!

melodija

Musical staff for the melody in common time (C). The notes are: a (quarter note), F (eighth note), F (eighth note), d (quarter note), d (quarter note), E (eighth note). The staff ends with a double bar line.

ref.

Do - di, Go - spo - di - ne, I - su - se!

zbor

Musical staff for the choir in common time (C). The notes are: a (quarter note), F (eighth note), F (eighth note), d (quarter note), d (quarter note), E (eighth note). The staff ends with a double bar line. A key signature of one sharp is indicated at the end.

Do - di, Go - spo - di - ne, I - su - se!